

Sisco Farràs, premi Joan Amades de Cultura Popular i Tradicional

Impulsor de les botigues-museu de Salàs de Pallars, Farràs té una llarga trajectòria en la preservació del patrimoni etnològic pellarès

Sisco Farràs, en una de les botigues-museu de Salàs que ha impulsat | ACJA

L'historiador de Salàs de Pallars, Francesc Farràs Grau, rebrà de mans de l'Associació Cultural Joan Amades (ACJA) el premi Joan Amades 2017 de Cultura Popular i Tradicional per la seva dedicació a preservar el patrimoni etnològic des de l'àmbit local, que l'ha dut a crear les botigues-museu de Salàs de Pallars.

L'ACJA atorga anualment aquest premi amb l'objectiu de prestigiar, reconèixer i fer públiques les trajectòries de persones o organitzacions que han destacat en l'estudi, la promoció i la dinamització de la cultura popular i tradicional catalana. El premi és de caràcter honorífic i consisteix en una peça commemorativa feta artesanalment i un document acreditatiu de l'Associació.

Farràs, conegut popularment com a Sisco Farràs, historiador i professor (ara jubilat), va començar la seva tasca com a col·leccionista fa uns vint-i-cinc anys quan els seus pares van tancar el *colmado* i la fleca que regentaven i li van donar les prestatgeries.

Mica en mica les va anar omplint de productes d'altres establiments que tancaven fins a acumular una àmplia col·lecció on s'hi han sumat cartells i envasos des de la segona meitat del segle XIX fins a les acaballes del franquisme que permeten fer tot un recorregut en el temps. Una tasca comparable a la que va fer Joan Amades durant gairebé tota la seva vida, recol·lectant tot tipus d'objectes i de materials impresos que eren a punt de perdre's.

Aquests objectes d'ús efímer i quotidià li han servit a Farràs en la seva vessant didàctica per explicar la història d'Espanya al seu alumnat a través de l'evolució plasmada en els envasos o cartells de productes. Però també esdevenen un evocador record per a aquelles persones que han conviscut la seva infància entre alguns dels "tresors" que es troben a les botigues-museu de Salàs.

Farràs, dins la barberia, en una intervenció en un programa de TV3. Foto: TVC

Aquest projecte de recuperació de la memòria de l'antic comerç és visitable des de fa set anys des del Centre d'Interpretació de l'Antic Comerç (CIAC) a Salàs de Pallars, gràcies a l'esforç i la perseverança d'en Sisco Farràs i a la posterior implicació de l'Ajuntament. Amb el temps s'han anat ampliant els espais i actualment compta amb 8 botigues-museu recreades: barberia, ultramaris & coloniales, farmàcia, cafè, merceria-perfumeria, estanc, quiosc i impremta.

A través d'una visita guiada per aquests espais museïtzats el visitant pot viatjar a través del temps i copsar la transformació que s'ha donat en la nostra societat, tant en els sistemes de producció, les formes de venda i els hàbits de consum dels ciutadans.

Farràs a més d'impulsar les botigues, on també hi prepara exposicions temporals d'història, es va implicar en la redacció del Projecte Boer amb l'objectiu recuperar i valoritzar el patrimoni cultural, arquitectònic i etnològic local, el que ha donat lloc a recuperar l'antiga fira de bestiar de peu rodó de Salàs, el patrimoni arquitectònic i l'antic comerç.

L'any 2008 va publicar "Fantasies troquelades. Calendaris murals encunyats i gofrats", testimoni gràfic i catàleg de la primera exposició del CIAC. El 2011 va publicar el llibre "Del Pirineu a la Pampa. (Salàs Transatlàntic)" on recull la trajectòria de salassencs que van emigrar. Dins la col·lecció "Quaderns de fira" el 2015 l'Ajuntament li publicà "Salàs era una festa", que explica l'ambient que es vivia al poble les nits de fira.

Amb aquest guardó l'ACJA vol posar en valor la trajectòria incansable, persistent i desinteressada de Sisco Farràs dins el col·leccionisme de béns de consum d'ús quotidià i que ha contribuït enormement a preservar el patrimoni etnològic del Pallars i a divulgar-lo.

El lliurament del Premi Joan Amades es farà el mes de gener de 2018 en una data que s'anunciarà properament. En les darreres edicions han estat premiats el Museu Etnològic de Barcelona (2016), Nemesi Solà (2015) Ramona Violant (2014), el grup Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries (2013), Els Comediants (2012) i Joan López Ensenyat (2011).